

388/1991 Sb.

ZÁKON

České národní rady

ze dne 10.září 1991

o Státním fondu životního prostředí České republiky

Změna: [334/1992 Sb.](#)

Změna: [254/2001 Sb.](#)

Změna: [482/2004 Sb.](#)

Změna: [346/2009 Sb.](#)

Změna: [227/2009 Sb.](#)

Změna: [239/2012 Sb.](#)

Změna: [250/2014 Sb.](#)

Změna: [41/2015 Sb.](#)

Změna: [367/2017 Sb.](#)

Změna: [113/2018 Sb.](#)

Změna: [261/2021 Sb.](#)

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1 [DZ](#)

(1) Zřizuje se Státní fond životního prostředí České republiky (dále jen "Fond").

(2) Fond je jinou státní organizací. ¹⁾ Rozsah činnosti Fondu stanoví statut.

(3) Správcem Fondu je ministerstvo životního prostředí (dále jen "ministerstvo").

(4) V čele Fondu je ředitel; na jeho výběr, jmenování a odvolání se přiměřeně použijí ustanovení [zákona o státní službě](#) o výběru, jmenování a odvolání vedoucího služebního úřadu v jiném správním úřadu.

(5) O poskytování prostředků z Fondu rozhoduje ministr životního prostředí (dále jen „ministr“).

(6) Zřizuje se Rada Fondu, kterou jmenuje ministr jako svůj poradní orgán.

(7) Činnost Rady Fondu se řídí jednacím řádem, který schvaluje ministr.

(8) Rada Fondu posuzuje zejména

a) zásadní otázky tvorby a užití prostředků Fondu,

b) roční rozpočty příjmů a výdajů Fondu,

c) navržená opatření a jejich zabezpečení prostředky Fondu.

(9) Rada Fondu posuzuje dále návrhy na poskytnutí prostředků z Fondu a doporučuje ministroví výši čerpání pro jednotlivé konkrétní případy, přičemž vychází ze zásad ochrany životního prostředí České republiky.

(10) Rada Fondu schvaluje účetní závěrku Fondu sestavenou k rozvahovému dni.

(11) Ministerstvo rozhodnutí ministra o použití prostředků Fondu zveřejňuje.

(12) Ve věcech správy daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění spadajících do působnosti Fondu je Fond podřízen ministerstvu.

§ 1a

zrušen

§ 2 [DZ](#)

(1) Příjmy Fondu tvoří zejména

- a) poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových,²⁾
- b) poplatky za vypouštění škodlivých látek do ovzduší, ³⁾
- c) poplatky podle [zákona o odpadech](#), ⁴⁾
- d) odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu ve výši stanovené zákonem o ochraně zemědělského půdního fondu,
- e) poplatky za skutečný odběr podzemních vod⁶⁾ ve výši 50 % jejich celkového objemu,
- f) úhrady odváděné do státního rozpočtu za vydobyté nerosty,
- g) pokuty uložené orgány správce Fondu a Českou inspekci životního prostředí ⁷⁾ za porušení předpisů a opatření k ochraně životního prostředí,
- h) peněžní příjmy z postihu žadatelů za neoprávněné použití nebo zadržetí prostředků Fondu,
- i) dotace ze státního rozpočtu,
- j) podíly na výnosu daní,
- k) úvěry od právnických osob,
- l) příspěvky od tuzemských a zahraničních právnických a fyzických osob,
- m) další příjmy stanovené obecně závaznými právními předpisy v jednotlivých úsecích životního prostředí.

(2) Pro finanční hospodaření Fondu se zřizuje samostatný bankovní účet.

(3) Z pokut uvedených v odstavci 1 písm. g) připadá 50 % do rozpočtu obce, v jejímž katastru došlo k porušení předpisů; to neplatí pro pokuty uložené v blokovém řízení^{7a)}. Obec zajistí účelové využití tohoto příjmu k ochraně životního prostředí.

§ 2a

Rozpočet Fondu

Fond sestavuje na každý rozpočtový rok návrh svého rozpočtu nejméně v rozsahu celkových příjmů a celkových výdajů a předkládá jej vládě vždy do 31. srpna. Vláda předkládá návrh rozpočtu Fondu po případných změnách, které v něm provede, spolu s návrhem státního rozpočtu na tentýž rok ke schválení Poslanecké sněmovně. Fond v návrhu svého rozpočtu stanoví své celkové výdaje jako částku, kterou mu oznámil příslušný správce kapitoly podle zvláštního zákona.^{7b)} V rámci této částky v něm stanoví též částku, kterou se bude podílet na financování programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie.

§ 3 [DZ](#)

(1) Prostředky Fondu lze použít na

- a) podporu investičních a neinvestičních akcí právnických a fyzických osob souvisejících s ochranou a zlepšováním životního prostředí,
- b) podporu programu výzkumu, vývoje, výroby a zavádění vhodných technologií a akcí vědeckotechnického rozvoje v oblasti životního prostředí,
- c) podporu činností souvisejících s ekologickými funkcemi vodních toků a vodních ploch,
- d) podporu monitorování složek životního prostředí a ekologických procesů,
- e) úhradu splátek a úroků za půjčky poskytnuté Fondem,
- f) podporu výchovných akcí a rozšiřování informací o životním prostředí,
- g) úhradu nákladů spojených s činnostmi Fondu schválených v rámci rozpočtu Fondu.

(2) Podporou se pro účely tohoto zákona rozumí dotace, subvence, půjčky, převzetí závazku a další pomoc právnickým a fyzickým osobám.

§ 4 [DZ](#)

(1) Na poskytnutí prostředků z Fondu není právní nárok.

(2) Prostředky z Fondu se poskytují žadatelům za podmínek stanovených statutem a směrnici. Základním principem je objektivní posouzení žádosti z hlediska ekologické a ekonomické výhodnosti a celoplošných zájmů.

(3) Žadatelé (právnické a fyzické osoby) předkládají žádosti Fondu. Součástí žádosti je odborný posudek, který doplní Fond vlastním stanoviskem. Žádost posuzuje Rada Fondu.

(4) Poskytnuté prostředky z Fondu musí být vráceny zpět do Fondu, jestliže nebyly použity v souladu s podmínkami určenými podle odstavce 2 nebo jestliže účel pro poskytnutí prostředků odpadá.

(5) Pro vydání rozhodnutí, kterým je žádost podle odstavce 3 zcela zamítnuta, nebo kterým je žádost zčásti vyhověno a ve zbytku je zamítnuta, se přiměřeně použijí ustanovení právního předpisu upravujícího poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu.

§ 4a

(1) Fond zveřejňuje informace o poskytnutých finančních prostředcích nebo zárukách jako otevřená data ve smyslu zvláštního zákona¹⁰⁾, a to v rozsahu

- a) jméno a příjmení či název příjemce,
- b) identifikační číslo osoby příjemce, je-li přiděleno,
- c) obec, ve které má příjemce sídlo či místo pobytu,
- d) výše poskytnutých prostředků a údaj o tom, jaká částka byla dosud vyplacena,
- e) účel, na který jsou prostředky určeny, včetně odkazu na úplnou dokumentaci programu, jsou-li prostředky poskytnuty v rámci programu,
- f) datum vydání rozhodnutí či uzavření smlouvy o poskytnutí prostředků,
- g) informace o tom, že bylo rozhodnuto o porušení rozpočtové kázně na straně příjemce, nebo došlo k pozastavení výplaty, krácení nebo vrácení finančních prostředků, a to včetně částky, které se toto

opatření týká.

(2) Informace podle odstavce 1 se zveřejňují do 7 dnů od vydání rozhodnutí o poskytnutí prostředků, nevydává-li se rozhodnutí, pak do 7 dnů od účinnosti právního jednání, kterým se prostředky poskytují. V případě podle odstavce 1 písm. g) se informace zveřejní do 7 dnů po právní moci příslušného rozhodnutí či účinnosti dohody. Informace musí zůstat zveřejněné nejméně po dobu 10 let.

(3) Brání-li jiný právní předpis zveřejnění určité informace způsobem podle odstavců 1 a 2, informace se tímto způsobem nezveřejní.

§ 5 [\[DZ\]](#)

Zůstatek finančních prostředků koncem kalendářního roku nepropadá.

§ 5a

(1) Na zaměstnance Fondu, kteří vykonávají činnosti uvedené v [§ 5 zákona o státní službě](#), se vztahuje [zákon o státní službě](#).

(2) Fond se považuje za služební úřad. Za vedoucího služebního úřadu a služební orgán se považuje ředitel.

(3) Nadřízeným služebním úřadem Fondu je ministerstvo.

§ 6 [\[DZ\]](#)

Státní fond vodního hospodářství⁸⁾ a Fond ochrany ovzduší⁹⁾ se stávají dnem nabytí účinnosti tohoto zákona součástí Fondu.

§ 7 [\[DZ\]](#)

Zrušuje se [§ 4 písm. a\) zákona ČNR č. 77/1969 Sb.](#), o Státním fondu pro zúrodnění půdy, ve znění zákona ČNR č. [175/1982 Sb.](#)

§ 8 [\[DZ\]](#)

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení. Ustanovení [§ 2 odst. 1 písm. d\)](#) a [§ 7](#) nabývají účinnosti dnem 1.1.1992.

Burešová v. r.

Pithart v. r.

Vybraná ustanovení novel

[Čl. IV zákona č. 239/2012 Sb.](#)

Přechodné ustanovení

Schvalování účetní závěrky podle [§ 1 odst. 10 zákona č. 388/1991 Sb.](#), ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poprvé provede za účetní období roku 2012.

[Čl. XIII zákona č. 261/2021 Sb.](#)

Přechodné ustanovení

Fond je povinen do 6 měsíců od účinnosti tohoto zákona zveřejnit způsobem uvedeným v § 4a informace o všech finančních prostředcích poskytnutých po 1. lednu 2018. Tyto informace musí zůstat zveřejněné nejméně po dobu 10 let.

-
- 1) [§ 62 písm. b\) zákona č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník](#), ve ve znění pozdějších předpisů.
  - 2) [§ 89 až 99 zákona č. 254/2001 Sb.](#), o vodách a o změně některých zákonů ([vodní zákon](#)).
  - 3) [§ 17 zákona č. 309/1991 Sb.](#), o ochraně ovzduší před znečišťujícími látkami.
  - 4) Zákon č. [238/1991 Sb.](#), o odpadech.
  - 6) [§ 88 zákona č. 254/2001 Sb.](#)
  - 7) Např. zákon ČNR č. [282/1991 Sb.](#), o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa. Zákon ČNR č. [311/1991 Sb.](#), o státní správě v odpadovém hospodářství.
  - 7a) [§ 84 až 86 zákona č. 200/1990 Sb.](#), o přestupcích.
  - 7b) [§ 8b odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb.](#), o [rozpočtových pravidlech](#) a o změně některých souvisejících zákonů ([rozpočtová pravidla](#)), ve znění zákona č. [482/2004 Sb.](#)
  - 8) Statut státního fondu vodního hospodářství (částka 13/1967 Ú. v. poř. č. 32).
  - 9) Směrnice ze dne 21.11.1977 o hospodaření s účelovými prostředky ministerstva lesního a vodního hospodářství ČSR určenými k ochraně ovzduší (částka 22/1977 Věstníku MLVH ČSR).
  - 10) Zákon č. [106/1999 Sb.](#), o svobodném přístupu k informacím.